

Pavel Novák: Mravenci

Hudební výchova 2. třída (Metodický list)

Pomůcky:

Hudební výchova pro 2. ročník (SPN, a.s.), str. 34 - 35, CD Pavel Novák: Dětem 2005, CD přehrávač s bateriemi, kytara, event. Orffovy hudební nástroje, kompas, různorodý přírodní materiál pro stavbu „mraveniště“, obrázek mravence lesního, také obrázky mravenců z pohádkových knížek (nezapomenout Ferdu Mravence!)

Postup lekce v Zelené učebně :

1. Motivace

Poslech vyprávění Pavla Nováka „O mravenčím klukovi“ (CD I Dětem 2005)

Viš, jak se staví dům? Viděls někdy mravence stavět jejich dům - mraveniště? Jak to dělají, co přinášejí? Pohovořit o životě a ochraně mravence lesního. Výstavka obrázků.

Také písnička se staví jako dům. Vysvětlíme si, jak je postavena naše nová písnička, kterou se dnes naučíme.

2. Nácvik nové písně

- Poslech písně z CD I Pavel Novák : Dětem 2005
- Vysvětlit ve spolupráci s dětmi obsah, kontrola porozumění
- Přehrát první dva takty (*Na mravenčí pasece oznamuje se*).
Děti si melodii zapamatují, naučí se ji zpívat na slabiky – la, mi, no...
- Poslech první sloky bez refrénu, děti zvednou ruku vždy, když uslyší, že se naučená melodie znovu opakuje. Potom si otevřou učebnici a stavbu písně si prohlédnou (barevné členění).
Vidíte, melodie se na začátku písně opakuje. Kolikrát? (*3krát*).
Všimněte si barev v písničce, naše melodie je vyznačena hnědě. Je to jako když se staví zeď. Nejdřív cihla (*hnědá barva*), potom malta (*zelená*) a potom zase cihla (*hnědá*).
- Následuje nácvik refrénu, potom zpěv celé 1. sloky s kytarou.
- Postupujeme v nácviku k dalším slokám, až děti zvládnou celou píseň. (Méně nadané děti pochválíme v této fázi, i když zvládnou pouze refrén.)

3. Práce ve skupinách (5 – 6 dětí ve skupině)

Děti se promění na mravenčí zedníky a na vhodném místě (pod stromy) se snaží postavit z jehličí a dalších přírodních materiálů, které najdou, vlastní mraveniště – upozornění na sešikmené stěny směrem k jihu (učitel určí jih na kompasu). Porozhlédnou se také po skutečných mravencích. Děti jsou omezeny časovým limitem 10 minut. Následuje „exkurze po mraveništích“ – skupinky vypráví, jak jako mravenci žijí ve svých vybudovaných stavbách, kdo má jaké úlohy (dělníci, chůvičky, královna, strážci...). Mluví jako mravenci k dětem a vyzvou je, aby nedělaly to, co by jim, „mravencům“, škodilo. Podařilo se některé skupině najít skutečného mravence?

4. Pokračování v nácviu písně + další hudební dovednosti

- **Dokončení nácviu celé písně a zpěv v doprovodu kytary.**
- **Rytmický doprovod písně** (lze využít návrh na str. 35, tj. 1 takt = plesk - plesk – tlesk – tlesk, refrén pleskat střídavě na každou dobu do pravého a levého kolena (P – L – P – L). Je možné využít i Orffův instrumentář.

5. Zpěv známých písní s kytarou zakončený novou písní s doprovodem na CD

Tato část hodiny probíhá v kruhu u ohniště. Na poslední (novou) píseň přesun do Zelené učebny k CD přehrávači.

6. Hodnocení a výstupy z lekce

Můžeš říci, že ses dnešní písničku naučil zpívat, pokud vidíš text?
Umíš ji také rytmicky doprovodit?
Víš, jak je písnička vystavěna (vzpomeň si na hnědou a zelenou barvu)?
Co ses dozvěděl o životě mravenců z vyprávění Pavla Nováka, paní učitelky nebo z vyprávění spolužáků u vybudovaných „mravenišť“?
Co bys řekl těm, kteří nevědí, jak se chovat u mraveniště?
Jak se Ti pracovalo v dnešní hodině, co Tě nejvíc zaujalo?
Zazpívej písničku doma a nauč ji rodinu.

Poznámka:

Tato lekce byla zaměřena na nácvik hudebních dovedností, ale měla vést děti i k šetrnému přístupu k přírodě díky vlastnímu prožitku. Neobsahuje pracovní list, šlo o přímý nácvik hudebních dovedností.

Vhodné je, aby v blízkém časovém horizontu následovala lekce prvouky v Zelené učebně či přímo v lese zaměřená na život mravence lesního. Motivací by v ní byla dnes naučená píseň.

Příloha:

MRAVENCI

Pavel Novák

**BUDEME
SI ZPÍVAT**
1. vydání

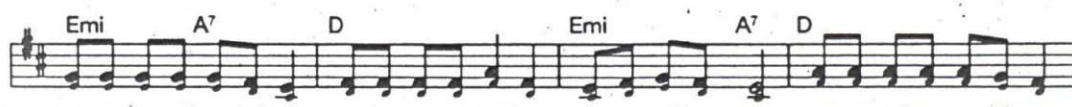
1. Na mravenčí pase - ce
2. Z písku bláta jehli - čí

ozna - mu - je se   Ferda hledá zední - ky   všude po le - se   a že má skvělý plán
posta - víme hrad   ví - tr ten ho nezni - čí   budem se mu smát   lží - ce tam lžíce sem

tak se va - lí ze všech stran   na mravenčí pase - ce   ozna - mu - je se   Nejsme sice veli - cí
ještě jednu přine - sem   z písku bláta jehli - čí   posta - víme hrad

my mravenčí zední - ci   a - le máme prima   partu sehra - nou   že se pilně snaží - me

nesem víc než váží - me   ještě dnes ještě dnes   opra - víme ce - lý   les

Opakuj od **A**
2x celé

3. Z písku bláta jehličí postavíme dům
inženýři měřiči rychle k pařezům
trámek tam trámek sem
ještě jeden přinesem
z písku bláta jehličí postavíme dům

4. Na mravenčí pasece oznamuje se
Ferda s partou mravenců hlásí po lese
nebourej nebourej
ani do nás neštourej
na mravenčí pasece oznamuje se